

ηδη τοῦ παρ³ ἡμῶν ἔναγκος τεθέντος νόμου κελεύσαντος ἀπάσιας ταῖς ἀρχαῖς, αὐτοῦ δὲ πειθομένον τε καὶ ἐκείνῳ τὸν ὄρκον ὑπέχοντος, καὶ κατ' αὐτὸν διακυβερνῶντος τὰ πράγματα· τοῖς τε ὅπλοις χωριμένον, τά τε πολιτικὰ κατὰ τοὺς ἡμετέρους διατάττοντος νόμους· ὥστε, εἰ καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων τις ὑπατικῶν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἔλθοι, καὶ τοῦτο μίμημα τῶν ἐμπροσθεν εἶναι, καθὸ διεκληροῦντο τὰς ἐπαρχίας ἀνδρες ὑπατοί τε καὶ ἐξ ὑπάτων καὶ πρωταρχες μικρῷ τῶν ὑπάτων ἔλατον μενοι· καὶ οὕτω κατὰ μικρὸν τὸ τῶν Ῥωμαίων ἡγεσίαν ὄνυμα καὶ τοσοῦτον πεποιήκασιν, ὅσον οὐδεμιᾶς παντελῶς ἐτέρᾳ τῶν ἄλλων πολιτειῶν δέδωκεν ὁ Θεός. ὅπερ ἐπὶ τῆς τῶν Πισιδῶν χώρας ἀξιοθαυ πρῶτον βούλομεθα, διότι καὶ τοῖς ἐμπροσθεν¹⁾ χρονογράφους εἰρημένον εὑρίσκαμεν, τὸ πρῶτην ἀπάσιας ἐκείνης τῆς γῆς τὸ Πισιδῶν ἔθνος ἐξάρχειν· καὶ τοῦ δὲ δὴ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην δεῖσθαι μεζόνος καὶ σφραρτέρας ἀρχῆς πιστεύομεν, ἐπειδὴ περ καὶ κῶμαι μεζίσται κατ' αὐτήν εἰσι καὶ πολιάρχωποι, καὶ πολλάκις πρὸς αὐτοὺς στασιάζουσι τοὺς δημοσίους φόρους· καὶ τοῖς τε ληστρικοῖς ἐκείνοις καὶ ἀνδροφόνοις χωρίοις, ἀπέρ ἐπὶ τίνος ἀκρωτείας λόγου κεφαλῆς καλούμενης ὑδρωται, λυκοχρωντῶν τε οἰκητήριον ὄνυμάζεται, τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐφεστάνται. καὶ τοῦ μὲν οὐ κατὰ τάξιν νόμιμον ἐπ' αὐτὴν χωρεῖν, ἀλλὰ κατά τίνος ἐπιδομοής σχῆμα. τῆς δὲ ἀρχῆς μιγνυμένης καὶ συντιθεμένων εἰς ταῦτὸν τῶν τε στρατιωτικῶν τῶν τε ἀρχικῶν παρασκήμων, ἐπομένον τε αὐτῷ καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους παντός, ὅποσον τῆς ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πρὸς γε τῆς πολιτικῆς τάξεως ὅλης, σεμνῆς τε ἡδη τῆς προσηγορίας αὐτοῦ καθεστώσης καὶ τετιμημένης τῇ τοῦ πρωταρχοῦ ἐπωνυμίᾳ, τίς οὐκ ἂν αὐτὸν φρίξειε, τίς δὲ οὐκ ἂν αἰθεοθετήῃ, δμοῦ μὲν τὸν νόμους, ὅμοῦ δὲ τὰ ὅπλα θεωρῶν εἰς ταῦτὸν συνιόντα; καὶ αὐτόθεν αἰχέσεως προκειμένης, ἢ κατακούσαι τῶν νόμων καὶ θαρρεῖν τε καὶ σώζεσθαι, ἢ μέντον ἀντιβιβλέψοντας εὐθὺς ἀπολωλέναι, τῶν ὅπλων ἐγγύθεν ἐπικονρούντων τοῖς νόμοις;

β'. Αεὶ τοίνου τὸ τὴν ἀρχὴν παραλαμβάνοντα ταύτην (προσίκα δὲ αὐτὴν αὐτῷ διδόμενην ἀεὶ καὶ ἐπ' οὐδενὶ παντελῶς μισθῷ, ὅπως ἀν καὶ αὐτὸν ἀδωρότατος μένοι καὶ τοῖς ἐν τοῦ δημοσίου μόνοις ὀρούμενος· τοῦτο, ὅπερ καὶ ὁ πρῶτος ἡμῶν λέγει νόμος)· οὕτω χρῆσθαι τοῖς ὑπήκοοις, ὃς ἐν τῷ προτέρῳ διετυπώσαμεν νόμῳ, δικαῖως τε καὶ καθαρῶς καὶ μετὰ τοῦ δραστηροῦ φιλανθρώπως· καὶ ἀνδροφόνοις τε καὶ μοιχείας ἔξελαντειν τῆς χώρας, καὶ παρθένων ἀρπαγάς καὶ ἀδικίαν ἀπισταντας καὶ τοὺς ταῦτα πλημμελοῦντας κατὰ τὸν ἡμετέροντος κολάζειν νόμους· καὶ ἐν τῶν μεζόνων εἴη, μηδὲ ὑποκατακλίνεσθαι τοῖς ὀφελεῖν μὲν οὐδὲ ὄτιον, προφάσεις δὲ ἀσεβείας παρέχεσθαι δυναμένοις· ἀλλὰ διὰ πάντων τηρεῖν τὸ δίκαιον, καὶ ἀποβλέπειν εἰς τὸν ἡμετέρους νόμους, καὶ δικάζειν κατ' αὐτούς, καὶ τὸν ὑπηκόον τοὺς ἡμετέρους κατ' ἐκείνους ποιεῖν ξῆραν τε καὶ πολιτεύεσθαι, καὶ πρὸς θεὸν ἀρροῖν καὶ τὸ ἡμέτερον δέος· ἔτερον δὲ μηδὲν παντάπαισιν ἐνροεῖν· ὥστε μηδὲ ἐκ τῆς ἐπαρχίας φοιτᾶν ἐνταῦθα συχρούς καὶ ἐπὶ γράμμασι μετρίοις ἡμᾶς ἐνοχλεῖν· ἀλλ' αὐτὸν πρότερον ἀκροῶσθαι πάντων καὶ διαχρίνειν αὐτὰ καὶ μεμνημένον τὸ²⁾ τῆς σεμνότητος, ἢν αὐτῷ δεδώκωμεν, οὕτω χρῆσθαι τῷ πράγματι, ὡς ἀνπεύθυνον³⁾ αὐτῷ καὶ τὴν ἀρχὴν

ipse quoque illi obtemperet et iusurandum praestet, ac res secundum id administret: armis etiam utatur et civilia secundum leges nostras ordinet. Quare, si quis ex gloriosissimis Consularibus ad hunc magistratum perveniat, etiam hoc ad exemplum maiorum fiat, quando Consules et qui Consulatu functi erant, et Praetores Consulibus paululum inferiores provincias sortiti sunt: atque ita paulatim Romanorum nomen amplificarunt et tam magnum effecerunt, quantum nulli plane alii reipublicae Deus dedit. Atque hoc in Pisidarum regione primum incipere volumus, quoniam a veteribus etiam Chronographis dictum invenimus, Pisidarum gentem illi terrae olim imperasse: et nunc provinciam illam maiorem et severiore magistratu egere credimus, quia maximi in ea pagi sunt et populosi, quique saepius ob tributa publica seditionem movent: et praedatoriis illis et homicidarum plenis regionibus, quae in vertice aliquo montis, qui Iupi caput et Lycocranias habitaculum appellatur, sitae sunt, hunc magistratum praeficiendum, et nunc quidem non ordine quadam legitimo, sed quadam incurSIONIS specie ad eum veniendum esse. Si vero magistratus coniungatur et tam militaria quam magistratus insignia componantur, omnes quoque militares copiae, quae in provincia sunt, et insuper tota civilis cohors, cui augusta iam appellatio data, quaeque Praetoris cognomine honorata est, quis eum non timeat, quis eum non revereat, cum tam leges, quam arma in unum coire videt? electio quoque eo ipso proposita sit, utrum legibus obtemperare et securus esse et servari, an obliquo solum vultu intueri et statim perire velit, armis e propinquuo legibus auxilium ferentibus?

II. Quare, qui hunc magistratum suscipit (semper Nov. 2¹. cap. 2.²). autem eum gratis et sine ullo plane pretio illi damus, ut incorruptus maneat et iis solum, quae a fisco dantur, contentus sit; quod etiam prior nostra lex dicit, ita se gerere erga subditos debet, ut in priore lege constituimus, iuste scilicet et sancte et humaniter cum severitate: homicidia, adulteria, virginum raptus et omne maleficium e provincia expellat; qui ea committunt, secundum leges nostras puniat: neminem ex delinquentibus, licet ex maioribus sit, revereatur, neque iis cedat, qui plane nihil prodesse, occasionem autem maleficiorum praebere possunt. Sed per omnia iustitiam servet et ad leges nostras respiciat, secundum eas iudicet, et subditos nostros secundum eas vivere et regi efficiat: Deum ante oculos habeat et timorem nostrum: nihil aliud praeterea cogitet: ut ne subditi ex provincia frequentes huic veniant, neque literis exiguis molestiam nobis afferrant: sed ipse prius omnia cognoscat et diiudicet, ac memor dignitatis, quam illi dedimus, ita hac in re versetur, ut magistratus ei inculpatus sit: sciatque, si quis ipsum adeat iusque suum non consequatur, ea que ad nos referre cogatur, ipsi rem nobiscum futuram esse. Nam sicuti magistratu ampliore cum ho-

1) Ita textus Nov. Cod. Coisl. τοῦ. 2) Illud τὸ supervacaneum esse videtur. Deest in textu Novellae. 3) Cod. Coisl. ἀν ὑπεύθυνον. Sed longe melior est lectio textus Novellae, quam probat Hombergius, ὃς ἐντεύθυνον ἔαντῷ τὴν ἀρχὴν γενέσθαι· γνώσκοτα κ. τ. λ. quod similiter legitur in Nov. 25. cap. 3. ὃς ἐπιτετήγει αὐτῷ καὶ ἀντεύθυνον γενέσθαι τὴν ἀρχήν.

γενέσθαι γινώσκοντι ὁς, εἴπερ τις αὐτῷ προσελθὼν εἶτα μὴ τύχοι τῶν δικιῶν καὶ ἀνηκασθεῖη, ταῦτα ἡμῖν προσαγγέλλειν, ὁ ἀγών αὐτοῦ τὸ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς ἔσται. ἡμεῖς γάρ, ὥσπερ αὐτὸν τετιμήκαμεν τῇ τῆς ἀρχῆς αὐξήσει, οὐτως, εἴπερ αὐτὸν ἐνδιομένην ἀναζήτως τοῦ ἡμετέρου σκοποῦ χρώμενον τοῖς παραδεδομένοις αὐτῷ, θεῶ τε ὑπηρετούμενοι καὶ τοῖς νόμοις ἀμύνοντες προστήνωτας αὐτὸν μετελευσόμεθα· εἴ γε ἐνδιομένην ἡ πλέοντα τυχόν, ἡ κάριτος ἡ ἀπεχθέλεις πτυματεον, ἡ τοὺς ἡμετέρους παραβάνοντα νόμους. Βονλόμενοι γὰρ τὸ ὑπῆρχον ἀνορθῶσαι καὶ τὰ μέχοι τοῦ θεραπεῖσαι κατά, χρημάτων τε ὑπερεῖδομεν μεγάλων καὶ πρὸς ταῦτην ἰδεῖν τὴν διατύπωσιν ἐσπεύσαμεν ^ο.

Nro. 24. γ'. Δεῖ δὲ αὐτὸν μὴ μόνον τῶν ἔμποροθεν ἡμῖν *cap. 3.* εἰρημένων προορεῖν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς κήδεσθαι τῆς τῶν πόλεων ἀφθονίας καὶ τοῦ ^ν) μηδὲν τοῖς πολίταις ἐκλείπειν· ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ τὰ τῶν πόλεων ἔργα καὶ μὴ συγχωρεῖν, μηδὲ καὶ τοῦτο αὐτᾶς ἔαντων ἐλάττους γίνεσθαι· ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν ὄδατων ὄλκοντας καὶ γερίφας καὶ τείχη καὶ δόδοντας σπενδεῖν ἐπινοθῶν, καὶ μὴ συγχωρεῖν τοῖς ἐκεῖσες φοιτῶσι πρόκτεροιν, τοὺς ἡμετέρους ὑπηρκόντων κατά τι βαρύνειν· μηδὲ ταύτας δῆ τὰς ἐξ ἔθνος πονηρούς γινομένας προστάξεις παραλαμβάνειν, δοσι περὶ τειχοποίας τε καὶ ὀδοτροφοίς καὶ ἄλλας μυρίας αἵτιας προσίσιν ἐκ τῶν θρόνων τῆς σῆς ὑπεροχῆς· τούτων γὰρ ἀπάντων ἔνεκεν, καὶ εἴ τι τοιοῦτο ἔτεσον, οὐδὲν συγχωρήσει, τοὺς ὑπηρκόντων τοὺς ἡμετέρους ἀδικεῖν, οὐδὲ προσελύσεται ψῆφος ἐκ τῶν θρόνων τῶν σῶν, τοιοῦτό τι λέγοντα (καὶ γὰρ ἡδη τοῦτο κεκωλύκαμεν)· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν ἀπάντων ἐπιμελήσεται· εἰ δέ τινα ἡμεῖς κατὰ θέσον ἡμῶν πραγματικὸν τέπον στελλαμεν, δηλατησαν τοῖς ἔαντων πολίταις κομιώσας, καὶ μὴ συρρέοντας ἐνταῦθα πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὴν ἔαντων γῆν ἐπανελθεῖν διὰ τὴν τῶν ἀρχόντων κακῶν μὴ θροροΐη· διὰ τοῦτο τοίνυν θεσπιζόμεν, τὴν σὴν ὑπεροχὴν μηκέτι διηγημένας ἔχειν τὰς τοῦ Πισιδῶν ἔθνος ἀρχάς, ἀλλὰ μίαν εἶναι τὴν εν αὐτῇ τοῦ περιβλέποντος προαίτος ἀρχήν, αὐτὴν μὲν στρατιωτικήν, αὐτὴν δὲ πολιτικήν καθεστῶσαν· καὶ δροίως μὲν [τῶν δημοσίων τε καὶ πολιτικῶν φροντίζοντας, δροίως δὲ] ^{q)} τῶν στρατιωτῶν ἥγοντας ^{r)}, ὅπετε δῆ δι' ἀλλήλων βοηθέας καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπ τῶν ὄπλων λογχῶν εἶναι καὶ τὴν ὄπλιτενσαν τόξον κεναλλωπίσθαι τῷ νόμῳ. οὐδὲ γὰρ ἔτι στάσις ἔσται κατὰ τὰς πόλεις, ἀρδὴν ἐφεστῶτος τοιούτον τὸ λοιπόν, δις ἄξιος ἡμῖν ἐπειθέας ἀρχῆς γενόμεναι.

Nro. 24. δ'. Πάντα τοίνυν, ὁπόσα τὸ δημόσιον ἔχοιγει, *cap. 4.* ταῦτα κατὰ τὴν ὑποτεταγμένην ἀπογραφὴν τῷδε τῷ θεῷ ἡμῶν νόμῳ δίδοσθαι τῷ περιβλέπτῳ κελεύοντεν προσίσων καὶ τοῖς ἀμπελούντος αὐτὸν· ὥσπερ προσείσθαι ^{s)} καὶ τὸ τῆς θείας ἡμιόρ προσηγορίας βονλόμεθα σύμβολον· καὶ ἔσται προσίτων Ιουστινιανὸς ὁ Πισιδίας ἀρχῶν. ὑπακονέτω τε ἡ πρατιωρικὴ τάξις αὐτῷ, γινομένη μὲν ἐκ δοκιμασιῶν, πολιτικοῦ εἰπόντες ἔφθημεν· δροίως δὲ καὶ τοῖς πολιτικοῖς καὶ στρατιωτοῖς ἀνθρώποις τε καὶ πολύμασιν ἐνησοχλημένη· καὶ πρόστε γέ ἡ τῶν δημοσίων εἰςπράξις καὶ τὸν ἀρχοντα τοῦτον, τὴν τε τάξιν ὅψεται

noravimus, ita si illum iis, quae ipsi dedimus, non secundum consilium nostrum utente deprehenderimus, nos Deo servientes legibusque subvenientes, eum, ut deceat, puniemus: siquidem eum forte aut furantem, aut gratiae vel odio cedentem, aut leges nostras violentem deprehenderimus. Cum enim subditos erigere et malis, quae hactenus invaluerunt, mederi velimus, magnas opes despeximus atque ad hanc constitutionem respicere voluimus.

III. Neque vero eorum solum, quae ante nobis dieta sunt, curam gerere, sed etiam abundantiae urbium et ne quid civibus desit, eum providere oportet. Inspiciat quoque opera civitatis, neque hac in parte eas deteriores fieri permittat: sed ut aquae ductus, pontes, muri et viae reficiantur, operam det; nec patiatur, ut exactores, qui illuc veniunt, subditos nostros aliqua re molestent: neque leges illas mala consuetudine introductas, quae de muris extuendis, viis sternendis, et aliis causis innumeris a sede Excellentiae tuae proficiscuntur, suscipiat. Horum enim omnium causa et si quae sunt eiusmodi alia, nemini subditos nostros iniuria afficere permittat, neque sententia a sede tua feretur, quae tale quid dicit (nam hoc iam prohibuius), sed ipse omnium curam gerat. Si vero secundum nostram pragmaticeam sanctionem, quam forte ad tuam praefecturam mittemus, aliquem mittamus, ille prius examinabit, quae nobis probantur. Nemini autem alii prorsus liceat subditos spoliare, ut provincias rursus hominibus plenas, rursus civibus florentes, nec multitudinem hominum hic confluentem videamus, qui propter magistratum malitiam in patriam suam redire non audeant. Propterea igitur sancimus, ut Excellentia tua magistratus gentis Pisidarum non amplius divisos habeat, sed unum sit spectabilis Praetoris in eam imperium, quod item militare et civile sit, atque similiter stam publicarum quam civilium rerum curam gerat, item militibus praesit, ut mutuo auxilio imperium armis firmetur, et armata cohors lege decoretur. Non enim sedatio amplius erit in urbibus, si talis vir in posterum praesit, qui utroque imperio dignus a nobis existimatus est.

IV. Quaecunque igitur fiscus erogavit, ea secundum subiectam sacrae huic legi descriptionem spectabili Praetori et iis, qui circa eum sunt, dari inbeimus: sicuti etiam sacri nostri nominis signum eum habere volumus: et qui Praeses Pisidiac est, is Praetor Iustinianus sit. Obtemperet illi cohors Praetoriana, quae ex probatoriis, ut diximus, constituitur, et circa civiles aequae ac militares homines et res occupatur. Tributorum insuper exactio ad hunc Praesidem eiusque cohortem spectabit, omniaque imperii insignia habebit, quae etiamnunc habet, sel-

^{o)} Cod. Coisl. ἐσπεύσαμην. Textus Novellae ἐσπεύσαμεν. ^{p)} Cod. Coisl. τοῦτο. Quod ferri nequit. Praferenda est lectio textus Novellae τοῦ μηδέν. Lectio Cod. Coisl. ita sustinenda videtur, ut scribatur τοῦ τοῦ. Sed illud τὸ tamen supervacaneum est. ^{q)} Verba uncis inclusa desunt in Cod. Coisl. Inservi ea ex textu Novellae. ^{r)} Cod. Coisl. ἥγοντας. Quod recte se non habere iam indicavit Hombergk. Ideo recepi ἥγοντας, quod habet textus Novellae. ^{s)} Melius textus Novellae: ψεψε προσείσθαι.

τὴν αὐτοῦ· καὶ πάντα: ἔξει τὰ τῆς ἀρχῆς παράσημα, ὅπουσα καὶ νῦν ἔχει, δίφρον τε ἐξ ἀργύρου καὶ πλέκεν καὶ ϕύρδονς· ἔξει δὲ ἔτι τοὺς στρατιώτας, καὶ εἰς ἀποχρόσιες, καίτοι γέ καὶ αὐτόθεν αὐτῷ διδόμενον τὴν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ στρατιώτῶν ἡμερούν· ὥστε αὐτοὺς καὶ κοσμεῖν καὶ τάτιεν καὶ παρασκευάζειν, ἐπεξένεναι μὲν τοῖς ληστεύονσιν, ἡμέρους δὲ καὶ σώφρονας τὸν ὑπηρόντων πρὸς ἀλλήλους ἀποτελεῖν· καὶ μήτε τὰς πόλεις στρατιώτεσθαι συγχωρεῖν, μήτε τὸν κόμητας ἀπανθυδίζεσθαι πρὸς τὸ δημόσιον· ἔχειν τε ἐφ' ἄπαισι τὴν ἔξονσταν, ἐξηρημένον πατελῶς οὐδενός. εἶναι δὲ καὶ ταύτην τὴν ἀρχὴν ἐν ταῖς μέσωσις τεταγμένην καὶ ἐν τῷ τῶν περιβλέπτων ἀρχόντων ἀριθμῷ γεγραμμένην· ὥστε, δοσα ἐπὶ τῶν πάλαι βίραρισιν, νῦν δὲ κομῆτων Ἰουστινιανῶν τῆς τε Πακατιανῆς Φραγγίας, τῆς τε πορτῆς Γαλατίας, ἔτι καὶ τοῦ περιβλέπτον κόμητος τῆς ἔω καὶ τῶν περιβλέπτων ἀνθυπάτων, ταῦτα καὶ ἐπ' αὐτῷ παθεστάραι καὶ εἶναι αὐτὸν περιβλέπτον ἀρχοντα· καὶ τὰς ἐφέσεις τὰς παρ' αὐτὸν γινομένας ἐνταῦθα στέλλεσθαι τε καὶ ἐξετάζεσθαι, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν περιβλέπτων ἀρχόντων· εἰςάγεσθαι τε ἐν τῷ δικαιοστηρίῳ τῶν ἐνδοξοτάτων ὑπόρχων, συναραγμένον τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου κοινωνίας τοῦ θείου ἡμῶν πατατίου. διότι τὴν ἀρχὴν, εἰ καὶ τι στρατιώτων εἴχεν, ἀλλ' οὖν ὅλην πρὸς τὸ τομιμάτερον μεταβάλλονταν σχῆμα, δεῖ ταύτην ἔχειν ἀναγκαῖος τὴν τάξιν, τὴν μέχρι νῦν ἐπὶ τῶν περιβλέπτων ἀρχόντων περινέμενην κατὰ τὸ κεφαλτήρος ἀναθεν ἔθος.

ε'. Ἐπειδὴ δὲ ἐγνάγκος θείαν διάταξιν γράψαντες, τὰς ἄχρι πεντακοσίων τομιμάτων ἐφεύρουν δίκαιος, ὃς ὑπὸ τοῖς περιβλέπτοις ἀρχοντοιν ἐν τάξιν θείου δικαιοστηρίουν κατέτετάζεσθαι τετρομοθετήκαμεν, θεοπίζομεν, εἰ τοιαύτη τις γένοιτο δίκη, κατὰ τὴν Πισιδίαν μέροι μόνον, εἴτε ἐπὶ παραπομπῆς ἡμετέρος, εἴτε ἐκ τινος τῶν ἐνδοξοτάτων ἡμῶν ἀρχόντων (εἰ μὴ περιβλέπτος ὁ δεδωκὼς¹⁾ εἴη δικαιοτέρης), μὴ πρὸς τὸν περιβλέπτον Ἰουστινιανὸν κόμητα τῆς Πακατιανῆς Φραγγίας (τοῦτο ὅπερ ποώην νενομοθετήκαμεν) φοιτᾶν, ἀλλ' ἐπ' αὐτὸν φέρεσθαι τὴν ἐφεσιν τῆς ἐπιφύλιας τῆς αὐτοῦ· αὐτὸν τε αὐτῆς ἀρχοντοιν κατὰ θείου ἀρχούτηρον σχῆμα (καὶ γὰρ δὴ καὶ τούτῳ σεμνένομεν τὴν ἀρχήν), αὐτὸν τε αὐτῆς τελείον ἐπιτιθένας θεοπίζομεν τύπον, οὐκ ἀναπεμπόμενον πρὸς ταύτην τὴν ἐνδιάμονα πόλιν· ὅπως ἂν μὴ μικρῶν ἔνεξεν προφάσεων μεγάλας οἱ δικαιόμενοι ταφαράς τε καὶ ζημίας ὑπομένοιεν.

ξ'. Ὁπως δὲ ἂν εἰδοῖεν καὶ οἵ παραλαμβάνοντες τίνος²⁾ τὸν πρωτώρος ἀρχήν, τὰς τε ἄλλις τὰς παρ' ἡμῶν ἐξηρημένας τε καὶ ἐπενδησμένας, κατὰ τίνα προσίκει τρόπον διακυβερνῶν τὰς ἀρχάς, συνείδομεν, μὴ μόνον αὐτοῖς παρέχειν τὰ σύμβολα τῆς ἀρχῆς ἐν τοῖς καλονόμενοις καθικτήλοις, ἀλλὰ καὶ ἐγγράφειν τὸν τρόπον, καθ' ὃν διοικήσειαν τὴν ἀρχήν· ἀπερο οἱ πρὸς ἡμῶν τομοθέται ἀπορούσις ἀρχοτητικῆς ἐκάλουν ὁστεαυτοὺς πρὸς ταῦτα ἀποβλέποντας τὴν οἰκείαν ἀπενθύνειν ἀρχὴν καὶ ταύτη τοὺς ἡμετέρους³⁾ [ὑπηρόνοις] διὰ πάντων ὀφελεῖν. τὰ τοιαῦτα θεία παραγγέλματα διεκδενόμεθα, ὅπως ἂν ἡμια τοῖς καθικτήλοις διδοῖτο τοῖς ἀρχοντοιν, τόν τε δόκον παρεχομένοις, ὃν ἐπὶ τῆς θείου ἡμῶν διατάξεως ἐγράψαμεν, τὰ ὅλα τε ἀπαντα σύντο διοικούμενοις, ὡς ἡμεῖς ἐπέξαμεν. ὑποτεθήσεται δὲ καὶ τις ἀπογοηφὴ παρ' ἡμῶν τῷδε τῇ θείᾳ τόπῳ, δηλοῦσα, τέ μὲν προσῆκόν εστι τὸν γνόμενον παρέχειν προφάσει

lam argenteam, securim et fasces: habebit etiam milites et ad responsum: nam eo ipso quoque praefeturam militum in ea regione illi tribuimus. Quare eos ornet, ordinet et instruat, ut latrones persecuantur, subditos vero mansuetos et moderatos invicem reddant. Neque civitatibus seditiones agere, neque comitibus insolenter contra fiscum agere quid permitat, sed in omnes potestatem habeat, ne uno quidem plane excepto. Constitutus autem sit etiam hic magistratus inter medios et ad spectabilium iudicium numerum adscriptus. Quare, quae in veteribus Vicariis, nunc vero Comitibus Iustinianis Pacatianae Phrygiae et Primae Galatiae, nec non spectabili Comite Orientis et spectabilibus Proconsulibus sunt, haec in eo quoque obtineant et ipse sit index spectabilis. Appellationes etiam contra illum factae huc mittantur atque examinentur, sicuti in reliquis quoque spectabilibus iudicibus fieri solet, et in gloriosissimorum Praefectorum iudicio introducantur, causam simul audiente gloriosissimo Quaestore sacri nostri Palatii: quoniam, licet magistratus ille militare quid habeat, tamen cum totus in formam magis legitimam mutatus sit, necessario eundem ordinem habere debet, qui hucusque in spectabilibus iudicibus secundum consuetudinem iam olim obtinente servatus est.

V. Quoniam vero nuper saera constitutione con- Nov. 24.
scripta sancivimus, ut causae appellationum, quae cap. 5.
quingentorum solidorum summam non excedunt, a spectabilibus iudicibus in ordine sacri auditorii examinentur, constituimus, ut, si talis quaedam causa emergat, in Pisidia tamen sola, sive ex delegatione nostra, sive alicuius ex gloriosissimis nostris iudicibus (nisi iudex, qui datus est, spectabilis sit), non ad spectabilem Comitem Iustinianum Pacatianae Phrygiae deferatur (qua de re antea legem tulimus), sed ut in provincia eius ad eum appelletur, et ipse de ea secundum formam sacri auditorii cognoscat (nam et hoc modo magistratum honoramus), ac perfectam illi formam imponat, sancimus, ita ut ad hanc felicem urbem ea non remittatur: ne litigantes exiguis de causis magnas perturbationes et damna sustineant.

VI. Ut autem illi, qui Praetoris magistratum et Nov. 24.
cap. 6.
alios a nobis inventos et inveniendos suscipiant, sciant, quomodo magistratus gerere debeant, visum nobis est, non solum signa magistratus in codicillis, qui vocantur, iis praebere, sed etiam modum praescribere, secundum quem magistratum administrent: quae anteriores legislatores mandata Principis vocarunt: ut ad hanc respicientes administrationem suam disponant et per eam nostris [subditis] ubique prosint. Eiusmodi sacra mandata iussimus simul eum codicillis magistratibus dari, qui iuramentum, quod in sacra nostra constitutione scripsimus, praestabunt, et reliqua omnia, uti praeeipiamus, administrabunt. Subiicietur vero a nobis huic quoque sacrae legi descriptio quaedam, declarans, quid ille, qui magistratum suscipit, pro signis magistratus, sive in sacro laterculo, sive in iudicio gloriosissimorum Praefecto-

¹⁾ Textus Novellae δεδομένος. ²⁾ Textus Novellae τὴν τε. ³⁾ ὑπηρόνοις, quod sequitur uncis inclusum, deest in Cod. Coisl. Insertum est ex textu Novellae.

τῶν τῆς ἀρχῆς συμβόλων, εἴτε ἐν τῷ θείᾳ οἰκειαῖς, εἴτε ἐν τῷ δικαιοστηρίῳ τῶν ἐνδοξοτάτων ὑπόρχων· τί δὲ τὸ διδόμενον αὐτῷ τε καὶ παρέδοφ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν. οὐτω τε τῆς παρ' ἡμῶν περὶ τὰς ἀρχὰς προνοίας ἀπαισι φανερᾶς γνωμένης, ἔκεινον ἥμαν καθηδὼν καὶ πανταχόθεν δεδοκιμασμένη τὴν ἑαυτὸν παρέχειν ὑπονογίαν. §. α'. Τοῦτον δὲ δὴ τὸν νόμον δεῖξει μὲν ἀπαισι ἢ τε τῶν θείων ἡμῶν διατάξεων ἀράγνωσις (καὶ γάρ δὴ καὶ τοῦτον ἐκεῖσες γραφῆναι παρεκελευσάμεθα), αὐτὸς δὲ εἰς ἔργον ἄξεις, δῶρος ἀν μετνή διὰ παντὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἐπλάπων τε καὶ φαινόμενος.

Nor. 24. ζ. Δεῖ παρέχεσθαι τῷ πραίτῳ Πισιδίας, αὐτῷ
in fin. μὲν ὑπὲρ ἀντόνων καὶ καπίτων καὶ λοιπῆς παραψυχῆς
τομίσματα τοιαύτα· τῷ αὐτοῦ παρέδοφ τομίσματα
ἔβασιν κατέχοντα δύο· τῇ αὐτοῦ τάξει λίτρας δύο. δεῖ δὲ
αὐτὸν παρέχειν προφάσει συμβόλων οὐτως· τοῖς περι-
βλέπτοις χαροτονλαρόδοις τοιού τοῦ θείου πονθουκλειον
τομίσματα ἐννέα· τῷ πομακούψῃ τῶν λαμπροτάτων τρι-
βούνων νοτιαύων καὶ τοῖς οἰκειαῖς τομίσματα κέ· τῷ
αὐτοῦ βοηθῷ τομίσματα τοία· τῇ τάξει τῶν ἐνδοξοτά-
των ὑπόρχων ὑπὲρ προσταγμάτων καὶ πάσης ἑτέρας αὐ-
τίας τομίσματα ἔχοντα.

TITULUS Θ'.

Περὶ τοῦ πραίτωρος Λυκαονίας.

Nor. 25. α'. Συνείδομεν τοῦ τῶν Λυκαώνων ἔθνους τὴν ἀρ-
cap. 1. χὴν κατακομῆσαι καὶ ταύτην μίαν ἀποφῆναι, καθάπερ
ἐν Πισιδίᾳ ἐπράξαμεν, καὶ τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἀρ-
χὴν πραίτῳ τοῦ Ιουστινιανοῦ Λυκαονίας προσαγορεύε-
σθαι βούλομεθα, ὡςπερ δὴ καὶ Πισιδίας τὸν ἄλλον·
τάξιν τε ἐκατέρων εἰς ταῦτὸν συνάγομεν, εἴτε ὁ πολιτι-
ζός, εἴτε ὁ στρατιωτικὸς ἀρχῶν ἐφέστηκε. πραίτω-
ριανὴν δὲ καὶ ταῦτην ὄνομάζομεν, ἐκ δοκιμασιῶν ἐτεῦ-
θεν κατὰ τὸ νεομισμένον προϊοντον γνωμένην, ἐξ οὗ
καὶ πρώτην οἱ δοκιμοὶ ταῖς ἐκομίζοτο, τοῦ θείου
τῶν ἡβέλλων σκυριῶν, καὶ εἰς ἀνδρῶν ἐκατὸν τὸν
ἀριθμὸν αὐτῇ συμμετροῦμεν καὶ διδόμενον αὐτῷ τὰς
ἔκατέρων τῆς ἀρχῆς σιτήσεις, παρέδοφ τε καὶ τοῖς λοι-
ποῖς· ὑπερ φανερὰ καταστήσομεν ἐκ τῶν ὑποκειμένων
ὑπογραφῶν τῇ θείᾳ ἡμῶν διατάξει. ἔχετω γε μὴν καὶ
ἀποκρισιασίνος πρὸς τὴν στρατιωτικὴν εὐνοομίαν. καὶ
τοιγέ καὶ ἄλλων^{w)} αὐτὸν ἀρχεῖν τῶν ἐπὶ τῆς εἰρημένης
ἐπιφύλαξ ἰδομένων στρατιωτῶν θεσπίζομεν.

Nor. 25. β'. Καὶ στελοῦμέν γε τὸν τῆς ἀρχῆς ἀντιληφόμενον
cap. 2. ταῖς τῶν παρ' ἡμῶν εὐδοκιμούτων ἔνα, τὸν ἐκ τῶν
καταλόγων τῶν ἡμετέρων ἀρχῶντων, ὅθεν καὶ τὸ πα-
λιὰν οἱ πραίτωρες ἔξεροτων καὶ τοῖς σφῶν αὐτῶν
πόνοις τὴν πολιτείαν ἐκόσμουν, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς
Ἱταλιώτιδος μένοντες γῆς, ποτὲ δὲ ἐπὶ τοὺς ἔξω τό-
πους στελλόμενοι. ὕστερον γάρ δὲ τοιοῦτος αὐτὸς ἑαυτοῦ
μεμυημένος δὲ καὶ διεν αὐτῷ τὰ τῆς ἀρχῆς συνέ-
στικε, σεμνός τε τοῖς ὑπηρέσις, φοβερός τε τοῖς λη-
στιένοσι καὶ ἀδικοῦσι, καὶ μετὰ πλειόνος παρορθούσις
διωτα πρόστιτον. πρόδηλον γάρ, ὡς καθηδὼς μὲν
χοΐστεται ταῖς χεοῖσιν, ἐπεὶ καὶ ἀμυσθον παραλαμβάνει
τὴν ἀρχήν, καὶ ἄλλως δὲ παρ' ἡμῶν τεθεῖς ἐναγκος ρό-
μος, ἀπάνωτις ταῖς ἀρχαῖς ταῖς ἐγγεγραμμέναις αὐτῷ
συφῆς ἐπιτάπτει, χειρῶν τε κρατεῖν (ἐφ' ὃ δὲ καὶ τὸν

rum praestare debeat, quidve ipsi et Assessori et qui circa eum sunt, dandum sit: ut nostra circa magistratus cura omnibus patefacta, inculpatum ille et undique probatum ministerium nobis praestet. §. I. Hanc sane legem sacrarum nostrarum constitutionum lectio omnibus ostendet (nam et hanc inter eas scribi iussimus), ipse vero effectui eam dabis, ut perpetuo in ipsis factis clueat et appareat.

VII. Praetori quidem Pisidiae annonarum et capiū reliquiae solatii nomine praebeti oportet solidos trecentos: Assessori eius solidos LXXII. Cohorti eius auri libras II. Pro symbolis vero ita eum praestare oportet: tribus spectabilibus chartulariis sacri cubiculi solidos IX. Primicerio clarissimorum Tribunorum notariorum et laterculensibus solidos XXV. Adiutori eius solidos tres: Cohorti glorioissimorum Praefectorum pro iussione et omni alia causa solidos LX.

TITULUS IX.

De Praetore Lycaoniae.

I. Visum nobis est, magistratum gentis Lycaonum ordinare eumque unum constituere, quemadmodum in Pisidis id fecimus, eumque, qui hunc magistratum suscepit, Praetorem Iustinianum Lycaoniae appellari volumus, quemadmodum alterum illum Pisidiae: utramque autem cohortem in unum contrahimus, sive civilis, sive militaris magistratus ei praefuerit. Practorianam vero etiam illam nominamus, constantem ex probatoriis, quae hinc more solito ex sacro libellorum serinio exeunt, ex quo et olim Duciei eas ferebant: et ut numerus illius centum sit virorum, definimus, eique utriusque magistratus annonas et Assessori et reliquis damus quae quidem ex descriptionibus sacrae huic constitutioni subiectis manifesta faciemus. Habeat quoque et apocriarios ad militare ornamentum, licet eo ipso et aliis militibus, qui in dicta provincia constituti sunt, eum imperare sanciamus.

II. Mittemus autem, qui hunc magistratum suscipitur est, aliquem ex viris nobis probatis et ex numero nostrorum Praesidum, ex quo olim etiam Praetores electi sunt, suisque laboribus rempublicam ornarunt, interdum in Italia manentes, interdum vero in loca extranea missi. Nam is semper sui ipsius et unde magistratus ipsi obvenerit, memor erit, et subditis venerandus, latrocinantibus et iniustis horrendus, et cum maiore fiducia omnia peraget. Manifestum enim est, puras manus eum habere debere, quoniā et magistratum gratis accipit et iam lex nuper a nobis lata omnibus magistratibus in illa scriptis diserte praecepit, ut manus contineant (qua de causa etiam iusurandum praestent) et secundum leges nostras iudicent, subditisque acquitatem et iustitiam

w) Legerem ἄλλων, ut Haloander. Cod. Coisl. ἄλλους.

δροκον ὑπέζονσι), κατὰ τὸν ἡμετέρους νόμους δικάζειν τε καὶ νέμειν τοῖς ἵπηκώοις ἴσοτητά τε καὶ δικαιοσύνην. οὗτω καὶ οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι τὸ πολίτευμα κατακοσμήσαντες πάσης ἑέρας πολιτείας ἐκράτοντι. τίς μὲν γὰρ οὐκ ἀντὶ τὴν ἀρχὴν τατίην τε ὑπα καὶ φρίξεις, οὐδῶν αὐτὴν ἐπὸ διπλοῦ σχῆματος φρονοφυμένην, καὶ ὅρδιας μὲν [τὰ ἐκ τοῦ νόμου διατάτονα, ὅπστα δέ, εἰ τι παραβαθείη τοῦ νόμου], τοῦτο τοῖς ὄπλοις ἐπανορθοῦσσαν^x); §. α'. Ἀπει δὲ τῷ κατὰ Πισιδίαν προτύροφεν ται πρωτάρῳ κατὰ τὸν περὶ ἔκεινον γεγραμμένον νόμον [ταῦτα καλῶς ἔχειν φήθημεν πρωτοφεντοῖς καὶ τούτῳ^y], δεῖ αὐτὸν τὴν ἀρχὴν παραλαμβάνοντα τατίην, παρταχθέν ἄμινθον οὖσαν, καὶ αὐτὸν ἀδωρότατον εἶναι καὶ ἀρκεῖσθαι μόνοις, οἷς τὸ δημόσιον δίδωσιν, καθὰ καὶ διπλοῦ τὸν ἀρχῶν ἥδη τεθειμένος διαλέγεται νόμος, καθαρῶς τε καὶ δικαίως κορισθαι τοῖς πρόμασιν, καὶ ὅπερ αὐτῷ μεταψυχέα τὸ τῆς ἀρχῆς ἔστιν, οὕτως αὐτῷ καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ὄργωνταν κεκρᾶσθαι, ποτὲ μὲν ὁ διπλοῦς τε καὶ ἐπιτεταμένοις, ποτὲ δὲ πορωτέροις τε καὶ ἀνεμένοις τοῖς φθόγγοις. §. β'. Καὶ μισεῖται μὲν ἄμινθος καὶ κολαζέτω ποιεῖται ἄπιστον καὶ πρόχει ἔκτηντος ἀνδροφορίας, καὶ ἔτι σφροδότερον τὰς τῶν προθέντων ἄρρωγάς. καὶ τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ μὲν ἀθεράπεντα γοσοῖν, καὶ καθάπτας κολαζέτω· εἰ δὲ μετριώτερα, πρός τὸ κρεῖττον μεθαρμοῖστα. ἔχονθριάτῳ δὲ τῶν ἀδικοῦντων μηδένα, καὶ εἴ τινος ἀξίας ἐπείκηπται μεῖζονος. διὰ τούτο γὰρ δὴ καὶ ἐκ τῶν σεμνοτέρων αὐτὸν καταλόγων στέλλομεν, ὅπως ἀν οὔκοδεν ἔχοι τὸ μηδενὶ προσέχειν ἐτέρῳ, πλὴν ἡμῖν τε καὶ τοῖς νόμοις, καὶ δικάζειν εἰς τὸ κατ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι^z.

γ'. Καὶ μηδὲ ὁρθυμεῖν, μήτε ἀδικεῖν· ὥστε μή τινας ἐκ τῆς ἐπαρχίας, ἃς ἀρχεῖ, καταλιμπάνειν μὲν τὴν χώραν διὰ τὰς ἀδικίας τὰς ἐκεῖσε, συνεχῶς δὲ ἡμῖν ἐνοχλεῖν. ἀλλ' αὐτὸς ἀρχουτῆς γνέσθω πρότερον τῶν προσαγγέλλομένων, καὶ ταῦτα διακρινέτω, καὶ δεῖ μεμνήσθω τῆς παραδεδομένης αὐτῷ παρ' ἡμῖν τιμῆς, καὶ οὕτω κορισθω τοῖς ἀρχικοῖς πόνοις, ὡς ἐπανετήνῃ αὐτῷ καὶ ἀντεύθυτον γνέσθαι τὴν ἀρχήν· ἐξεῖνο σαφῶς ἐπιστάμενος, ὡς, εἰ μὲν τις ἔλθοι πρὸς ἡμᾶς, μὴ προσαγγέλλας αὐτῷ τὰ οἰκεῖα πάθη καὶ ἀποπειράθεις, εἴ γε τυγχάνει τῶν δικαίων, τοῦτον αὐτῷ πέμψομεν, ἀποκρίσεως αὐτῷ μεταδότες οὐδὲμιᾶς· εἰ δὲ προσαγγέλλειεν, εἴτα τῶν δικαίων μὴ τυχῶν εἰς ἡμᾶς καταδόμοι, τότε ἡμεῖς οὐκέτι ἐκεῖνῷ τὸ λοιπόν, ἀλλ' αὐτῷ τῷ τὴν ἀρχὴν ἔχοντι δικασταὶ γενησθέαν· καὶ ὅπερ αὐτῷ μεῖζον πεποιήσαιεν τὴν τιμήν, οὕτω καὶ, εἴπερ ἐνρρομένης ὁρθυμοῦτα καὶ τοῖς παραδεδομένοις ἐκμελῶς χρώμενον, ἀνηρότιν τοῖς νόμοις καὶ προσηγόρων αὐτὸν μετελευσόμεθα. καὶ ὅπερ ἐκεῖνος οὔτε τοὺς ἡμετέρους λόγους, οὔτε τὸν νόμον, οὔτε τὸ τῆς ἀρχῆς ἔχονθρια σχῆμα, οὕτως οὐδὲ ἡμεῖς αὐτὸν ἐνοχλούσομεν, ἀλλ' ἀπαντήσομεν αὐτῷ, καθ' ὃν αὐτὸς τῷ ποτέ τοῖς τῆς ἀρχῆς πρόμασι χρήσεται· καὶ εἴτε χερσὶν οὐ καθαραῖς αὐτὸν χρώμενον λάβομεν, ἢ πρός τι πάθος ἀποβλέποντα, ἢ τοὺς ἡμετέρους παραβαίνοντα νόμους, ἐπιστήσομεν τὰς εὐθύνας. οὐδὲ γὰρ χρημάτων ἐφεισάμεθα, οὐδὲ ἐτέρουν τῶν πάντων οὐδενός, ἵνα τὸ ὑπῆρχον περισώσωμεν.

reddant. Hoc pacto etiam veteres Romani rempublicam suam ornantes omnes alias respubicas superarunt. Quis enim illum magistratum non reveratur et simul metuat, quem duplice habitu munitum esse, ac facile quidem [ea, quae legis sunt, ordinare, facillime vero, si lex violetur] id armis vindicare videt? §. 1. Quae autem de Praetore Pisidiae in lege de ipso scripta exposita sunt, haec illi et hac lege praincipienda esse duximus. Eum, qui magistratum hunc plane gratuitum accipit, muneribus incorruptum iisque solum, quae fiscus praebet, contentum esse, quemadmodum etiam lex de magistratibus iam lata disserit, ac sancte et iuste se gerere oportet. Atque uti magistratus eius mixtus est, ita quoque harmonia animi illius iam acutioribus et intentis, iam lenioribus et remissis sonis temperata sit. §. 2. Odio quoque habeat et puniat omne adulterium et ante illud homicidium, et gravius adhuc virginum raptus. Atque iniustos, siquidem insanabili morbo laborent, omni modo puniat: si vero mediocriter aegrotent, meliores reddat. Neminem autem iniuste agentem revercatur, etsi in maiore aliqua dignitate constitutus sit. Ideo enim de praestantiorum numero cum mittimus, ut ipse ad neminem, praeter nos et leges respiciat, et iudicet, ut omnia secundum eas gerantur.

III. Et neque negligens sit, neque iniuriam faciat: ne quidam ex provincia, cui praeest, propter cap. 3. iniurias ibi illatas regionem relinquat et continuo nobis molesti sint. Sed ipse prius ea, quae ad eum deferuntur, cognoscat eaque diuidicet, ac semper honoris, quem illi tribuumus, memor sit, atque ita laboribus magistratus fungatur, ut is ipsi gloriosus et inculpatus sit. Illud certo sciat, nos, si quis nos adierit et ad eum calamitates suas non detulerit, neque expertus sit, an ius suum consequi possit, hunc ad eum nullo illi dato responso missuros esse. Si vero detulerit et non obtento iure nos aedat, tunc non huic in posterum, sed ei, qui magistratum gerit, iudices erimus. Et quemadmodum honorem illi auximus, ita etiam, si eum ignavum et in iis, quae ipsi commisimus, negligenter versantem deprehenderimus, legibus opem feremus et pro merito in illum animadvertemus. Et sicut ille nec verba nostra, nec leges, nec magistratus honorem reveretur, ita nec nos illum verebimur, sed cum illo agenus eo modo, quo ipse magistratus officiis fungetur: et si eum non puris manibus uti, vel ad affectum aliquem respicere, vel leges nostras violare deprehendemus, nos, rationes ut reddat, ab eo exigemus. Neque enim pecuniis, neque aliis rebus pepercimus, ut subditos servemus.

^{x)} Locus in Cod. Coisl. corruptus. Nam in eo legitur: καὶ ὁρθῶς μὲν παρὰ τοῦτο τοῖς ὄπλοις ἐπανορθοῦσαν. Librarius haud dubie verba uncis inclusa, quae ex textu Novellae inserni, hic omisit, et illud παρὰ a verbo παραβαθεῖη desumsit; quae autem hic omisit verba γέστα δὲ εἰ τι παραβαθεῖη τοῦ νόμου, paulo post posuit post verba γεγραμμένον νόμον, quae ibi omitenda erant. ^{y)} Haec verba ταῦτα — καὶ τούτῳ desunt in Cod. Coisl. Inserta a me sunt e textu Novellae, quum salvo nexu et sensu deesse non possint. Sed quum aliena sint a Cod. uncis inclusi. ^{z)} Sic Cod. Coisl. Sed deesse videntur nonnulla. Nam textus Novellae habet: καὶ δικάζειν μὲν κατ' ἐκεῖνος, τὸ δὲ ὑπῆρχον ἀρμότειν εἰς τὸ κατ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι.

Nov. 25. δ'. Αεὶ δὲ αὐτὸν καὶ τῆς τῶν πόλεων ἐνκοσμίας
cap. 2. προνοεῖν· καὶ πρῶτον μὲν στάσεως ἀπαλλάξτεν τὰς
 ὑπὸ αὐτῷ τετυγμένας πόλεις, τὴν ἴσσητητα πανταχοῦ
 διασώζοντα, καὶ τοῦ μηδὲν τοῖς ὑπηρόσις ἐνδεῖν πάσαν
 τιθέμενον πρόνοιαν. §. α'. Ἀλλὰ μηδὲ τῶν ἔγων τῶν
 πόλεων ἀμελεῖν, ὅποις ἄν μηδὲ κατὰ τοῦτο ἐλαττοῦντο
 μηδὲ [οἱ]^{a)} ὑδάτων ὄλκοι, μηδὲ αἱ τῶν γεφυρῶν πάρο-
 δοι, μηδὲ ἡ τῶν τειχῶν ἀσφάλεια, μηδὲ ἡ τῶν ὁδῶν
 ἐπιμέλεια· ἀλλὰ πάντα ἐπανορθῶν ἥ καὶ εἰς ἤμας μη-
 νέναι, ὅπως ἄν τὰ μὲν ἐκ τῶν πολιτικῶν πόρων, τὰ δὲ
 ἐξ ἡμῶν ἐπανορθῶν ἰσχύειν. §. β'. Παρατησεῖν δὲ
 τὸ μηδὲ τοῖς ἐκεῖσες φοιτῶσιν ἐκ τῶν ἀρχήτων πρότυπο-
 σιν ἀδειαν εἶναι, τοὺς ἡμετέρους ὑπηρόσους κατὰ τι-
 ζημοῦν ἥ βαρύνειν· μηδὲ ταῦτας δὴ τὰς συνειδισμένας
 ἐπιφερομένους προστάξεις, αἵπερ πρώτην ἐκ τῶν σῶν
 προτύπων θρόνων, πορθοῦσσαι τοὺς ἐν μετριότητι ζῶν-
 τας, καὶ ἐπιτάγτονται ποτὲ μὲν τειχῶν ἐπισκεψάσ-,
 ποτὲ δὲ ὁδῶν ἐπιμελεῖσας, ποτὲ δὲ εἰκόνων τε καὶ γεφυ-
 ρῶν καὶ λιμένων καὶ ὄλκῶν δημοσίων ἀνανεώσεις, καὶ
 τόπων δῆθεν δημοσίων ἀραιότερεις, καὶ οἰκημάτων ὡς
 οὐκ ἐν δέοντι κτισθέντων καταστροφάς, καὶ ἔτερα τού-
 των ἔτι προχειρότατα πόδες συνκοφατίαν. ἀλλὰ αὐτὸς μὲν
 τούτου ποιήσεται πρόσωπον, πάντας ἀπαντά ζημίας
 χωρίς· εἰ δὲ συνείδωμεν ἡμεῖς, καὶ μετέρος ἐποφίας
 δεῖσθαι τὸ πρᾶγμα, θείῃ πρωγματικῇ ζηγσόμεθα
 τύπῳ· ὅν δὴ καὶ πός τὴν σὶγὴν ἀρχήν, εἰ συνίδομεν,
 καταπέμψοιεν, κατὰ ταῦτά τε καὶ ἐτέρῳ τοῦ ταύτην
 ποιήσουσθα τὴν ζήτησον. οὕτως ἀναπνεύσει ποτὲ τὸ
 ὑπῆρχον, οὕτως ἀνθίσουσιν ἀνθίσις αἱ πόλεις καὶ αἴση-
 σις τοῖς οἰκουσὶ ταύτις ὡς πλείστη γενήσεται, καὶ οὐ
 τὰς πατρίδας ἀποφεύξονται, καθάπερ τι τῶν φοβερω-
 τάτων, διὰ τὴν ἀρχήτων κακίαν οἰκεῖν ἐν τοῖς ἔαν-
 τῶν εὐλαβούμενοι.

Nov. 25. ε'. Αεὶ τοίνυν τὴν σὴν ὑπεροχὴν εἰδέναι τὴν ἀρχὴν
cap. 5. ταύτην μίαν τὸ λοιπόν, ἀλλὰ οὐ διπλῆν καθεστώσαν.
 ὕστε ἀπαντά, δόποια τὸ δημόσιον ἐδίδου πρότερον ἐκ-
 τέρῳ τῶν ἀρχῶν, ταῦτα κατὰ τὴν ὑποτεταγμένην ἀπο-
 γραφὴν τῷδε τῷ θείᾳ ἡμῶν νόμῳ δύσεις αὐτῷ καὶ τοῖς
 ἀμφ' αὐτῷ καὶ τῇ γε αὐτοῦ τάξει, καὶ δὲ καὶ μέχρι^{b)}
 τοῦ νῦν ἐδίδοτο. §. α'. Καὶ ἡ τῶν δημοσίων εἰςπο-
 ἔξι αὐτῷ τε ἐπικείσεται καὶ τοῖς πειθομένοις αὐτῷ
 πρωταρχαῖς ταξεώτας· τὰ παρόσημά τε ἐκατέρους
 ἀρχῆς ἔσει, καὶ εἰ τὰ μάλιστα στρατιωτικός ἔστιν·
 ἀλλὰ οὖν ἐπὶ τε ἀπήγνης ἀρχοῦσας καθεδεῖται καὶ ἡγήσε-
 ται πλεινούς αὐτοῦ (ἀπατικῆς γάρ δὴ καὶ τοῦτο σύμβο-
 λον ἀρχῆς)· ἔμβδοι τε δομοίως αὐτοῦ προπομπέσοντο,
 θεραπεύεται τε αὐτὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἀπαν τὸ κατὰ
 τὴν χώραν ὑδραιμένον, ὃ μελήσει καὶ τὸ ληστρικὸν ἐκ-
 κόπτειν, καὶ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν, καὶ σώφρονας
 τοὺς ἡμετέρους ὑπηρόσους πόδες ἀλλήλους ἀποτελεῖν.
 §. β'. Ἀλλὰ οὐδὲ τοῖς κωμήταις^{c)} συγχωρίσει πρὸς
 τοὺς δημοσίους ἀνανεύειν φόρους. ἐν δὲ ταῖς περι-
 βλέποντος ἀρχαῖς καὶ αὐτῇ τεταξεῖται, καὶ εἰ τυχὸν δὲ πα-
 ραλαβὼν αὐτῇ ἀξιας εἴη μελέτος. τὸ μὲν γάρ τῶν
 ἡγησομένων ἔστι τοιοῦτον, δόποιον ἄν ἡμεῖς ἐντηδεῖας
 ἔχειν πρὸς τὴν ἀρχὴν ἐκκοίνωμεν^{c)}. αὐτὴν δὲ δὴ τὴν
 ἀρχὴν προστῆκόν ἔστιν ἐν ταῖς περιβλέποντος ἀριθμεῖ-
 σθαι, καθάπερ ἀνθύπατοι τε καὶ δὲ τῆς ἔω κόμης, καὶ
 δὲ Γαλατίας τε καὶ δὲ τῆς Φρυγίας εἰσίν. §. γ'. Ωστε
 καὶ ἀρροάσεται δικῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τὴν αὐτοῦ,
 καὶ χρηματικῶν καὶ ἐγκληματικῶν, καὶ τῶν ὑπέρ ἐλευ-
 θερίας, καθάπερ καὶ πάσαις ἔξεστι ταῖς ἀρχαῖς. καὶ

IV. Tranquillitati vero civitatum eum quoque
 providere oportet: et primum quidem civitates sibi
 subditas a seditionibus liberare, et aequitatem ubique
 servare, omnemque curam adhibere, ne subditi aliqua
 re indigeant. §. 1. Neque opera civitatum negligat,
 ne hac etiam in parte vel aquarum ductus, vel
 pontium transitus, vel murorum tutela, vel viarum cura
 immixtuatur. Sed omnia reficiat vel ad nos referat,
 ut haec ex redditibus civitatum, illa ex nostris reficere
 possit. §. 2. Observet vero, ne exactoribus, qui a
 iudicibus mittuntur, subditos nostros aliqua in re
 damno afficerent aut onerare liceat: uti nec illis, qui
 consuetas hasce iussiones afferunt, quae nuper de tua
 sede procedebant, quaeque perdunt eos, qui vitam in
 paupertate degunt, iam murorum praecipientes refe-
 ctiones, iam viarum curam, iam imaginum, pontium,
 portuum et publicorum aquae ductuum instauraciones,
 locorum publicorum ablaciones, domuum quasi non
 bene aedificatarum destructiones, aliaque magis adhuc
 ad columnias idonea: sed ipse horum curam geret,
 omnia sine damno perficiens. Si vero maiore inspectione
 eam rem egere nobis visum fuerit, sacra pragmatica
 forma utemur, quam ad tuum magistratum, si vi-
 debitur, mittemus, ut ipsa cum alio quodam hanc
 quaestionem faciat. Sic respirabunt aliquando sub-
 diti, sic florebunt rursus civitates et incolae earum
 maximum incrementum capient, nec patriam, tan-
 quam rem maxime terribilem fugient, propter magi-
 stratum malitiam sua inhabitare metuentes.

V. Scire igitur oportet Excellentiam tuam, hunc
 magistratum unum, non duplicum in posterum futu-
 rum esse. Quare omnia, quae fiscus antea utriusque
 magistrati dedit, ille secundum subiectam sacrae
 huic legi descriptionem, ei et qui circa eum sunt,
 eiusque Cohorti dabis, quemadmodum hactenus etiam
 data sunt. §. 1. Tributorum etiam exactio tum illi,
 tum etiam Praetorianis cohortalibus ipsi subiectis in-
 cumbet, et insignia utriusque magistratus habebit, li-
 cet magna ex parte militaris sit. Sane curru argen-
 teo vehetur et securis eum praecedet (nam et hoc
 quoque Consularis imperii signum est), fasces simili-
 ter illi praferentur, totusque exercitus, qui in pro-
 vincia constitutus est, illi serviet, qui curam geret,
 ut latrones excindat et iniuriam passis opem ferat,
 atque subditos nostros modestos invicem efficiat.
 §. 2. Sed nec pagorum incolis permittet, ut publica
 tributa recusent. Inter spectabiles vero magistratus
 et ipse collocabitur, etsi, qui eum suscipit, maioris
 forte dignitatis sit. Illi enim, qui provincias regent,
 tales erunt, quales nos ad magistratus necessarios
 esse iudicabimus. Ipsum vero magistratum inter spe-
 ctabiles numerari par est, quales sunt Proconsules et
 Comes Orientis, Galatiae et Phrygiae. §. 3. Quare
 et provinciae suae causas tam pecuniarias, quam cri-
 minales et liberales audiat, quemadmodum omnibus
 magistratibus id licet. De appellationibus quoque
 contra responsa eius interpositis, ex more, qui diu in
 spectabilibus magistratibus obtinuit, cognoscet tum

a) οἱ deest in Cod. Coisl. b) Textus Novell. κωμήταις. Melior est lectio Cod. Coisl. κωμήταις. Nam κωμήταις ineptum
 praebet sensum. c) Sic et Haloander. Hombergius autem praeferit ἐγκριναμένη, quod recepit in textum Novellae.

τάς γε ἐφέσεις τὰς κατὰ τῶν ἀποκρίσεων αὐτοῦ γνομένας ἔξετάσσουσιν ἐντανθοῖ κατὰ τὸ πάλαι κεκρατηκός ἐπὶ τῶν περιβλέπτων ὀρχόντων οἵ τε ἐνδοξότατοι τῶν ἱερῶν ἡμῶν πραιτώρων ἑπαρχοί, ὃ τε ἐνδοξότατος κοιαστῶα· τοῦτο τὸ ἄνωθεν παραδεδομένον· διότι πολιτικώτερα τὰ τῆς ὀρχῆς ἥδη γέγονεν, ἀναμιχθέντα τοῖς νόμοις, οὓς δὴ καὶ αὐτῶν τῶν ὅπλων ἔχονταν βούλομεθα.

Σ. Κατὰ δὲ τὸν ἔνοικος παρ' ἡμῖν τεθέντα νόμον, ἣτις δίκη πεντακοσίων νομίσμάτων οὐκ ὑπερβάνει ποσὸν κατὰ τὴν ἑπαρχίαν τὴν αὐτοῦ, εἴτα ἐφέσιμος παρὰ τοῦ δικάστων γένοιτο, ταῦτης οὐχ ὁ τῆς Πακατιανῆς Φρογής ὄρχων, καθὺ προειδήκαμεν, ἀλλὰ αὐτὸς ὀρχούστωται· εἴτε ἐκ παραπομπῆς ἡμετέρας, εἴτε ἐκ τινος τῶν ἐνδοξότατων ἡμῶν ὀρχόντων ἡ δίκη παραδοθείη τανί, μὴ περιβλέπτῳ μέντοι καθεστῶτι, διὰ τοὺς λογοτιούς, οὓς τῇ περὶ τῶν ἐκκλήσιων ἐναγκος τεθέοι προεγράψαμεν διατάξει. καὶ ἔσται καὶ κατὰ τοῦτο σεμνός, διότι καὶ θεῖον ἀγροστήριον ἔξει καὶ ἐπιθῆσει τῇ δίκῃ πέρας, οὐκ ἔτι κατὰ τὸ παλιὰν ἐντανθοῖ στελλομένη, ὅπως ἂν μὴ διὰ μικρὰς προφάσεις ζημιῶν μεγάλων τὸ πρᾶγμα τοῖς ἡμετέροις ὑπηρόσιοις ἀφορούμας παρέχοιτο. ταῦτα δὲ καὶ ἡμεῖς αὐτῷ ποιήσουμεν φανερά. διεσπούδασται γάρ τῷ ἡμετέρῳ κράτει, μὴ μόνον αὐτοῖς παρέχειν τὰ σύνβολα τῶν ὀρχόντων ἐκ τῶν καλούμένων καθιζτῶν, δοῦνα τοῖς περιβλέπτοις ὄρχοντον ἐπιδίδοται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν παραγγέλμάτων, ὅπερ ἀποκρίσεις ὀρχοντικὰς οἱ πρώτην ἐκάλουν βασιλεῖς τε καὶ νομοθέται· ὅπερ γράψαντες ἡμεῖς ἀποτελῆνται κατὰ τὸ θεῖον ἡμῶν οἰκειακὸν παρεκελευσόμεθα, ὅπως ἂν ἐκεῖθεν ἀεὶ διδόντο τοῖς ὀρχοῖς ἡμῖν τοῖς καθιζτῶσι, καὶ οἱ μὲν αὐτοῖς διδοῖεν τὴν ἀρχήν, τὰ δὲ τὸν ἐκείνης ἐνθυμίζοι τρόπον. ἐπεὶ δὲ δὴ τῆς ὑποκειμένης ἀπογοαῆς τῷδε τὸ θεῖόν ἡμῶν νόμῳ δῆλον ἔστιν, τί μὲν ἔστιν αὐτῶν διδόμενον προφάσει τῶν τε τῆς ἀρχῆς παρέχειν συμβόλων, τί δὲ αὐτῷ τε καὶ παρέδρον καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν χορηγεῖσθαι. εἰ δὲ καὶ τινας ὀρχούντας τῶν πλησίον αὐτῶν ἐπιφράσων ἀμειλοῦντας εὗροις περὶ τὸ δημόσιον, οὐκ ἔτερον ἐπέμψεις, ἀλλὰ αὐτοὺς τοὺς περιβλέπτοντος ὄρχοντας ἐροχλήσεις, ὥστε αὐτοὺς ἐπιτεθῆναι τοῖς ἐκ γειτόνων ὀρχοῦσιν, εἰ φαθμοῖεν, καὶ παρασκευάζειν, ταῦτα πᾶσιν ἐλέγομεν τρόποις.

ζ. Τὸν τοίνυν παρόντα νόμον ἡμεῖς μὲν ἀποτελήσαντα τῷ τῶν θείων ἡμῶν διατάξειν παρασκευάσσομεν βιβλίῳ· αὐτὸς δὲ δεξάμενος κατ' αὐτὸν ἀπαντα πρόσωπον⁴⁾, ἀθάνατον ἀεὶ παρέχοντα τῆς ἡμετέρας εἰεργεοίας τὴν μηνύμην. Αἳ παρέχεσθαι τῷ πραιτώρῳ Λυκαονίας οὖτας· αὐτῷ μὲν ὑπὲρ ἀνόγων καὶ κεφαλητιώνων καὶ λοιπῆς παραγγῆς νομίσματα τριακόσια· τῷ αὐτοῦ παρέδρῳ νομίσματα ἑβδομήκοντα· τῇ αὐτοῦ τάξει χονσού λίτρας δύο. δεῖ δὲ αὐτὸν παρέχειν προφάσει συμβόλων οὖτας· τοῖς περιβλέπτοις χαρτονιλαριοῖς τρισὶ τοῦ θείου καυθοντείου νομίσματα δύτω· τῷ πρωτικῷ τῶν λαμπροτάτων τριβούντων νοταρίων καὶ τοῖς οἰκειακοῖς νομίσματα καθ. τῷ βοηθῷ αὐτοῦ νομίσματα τρισὶ· τῇ τάξει τῶν ἐνδοξότατων ὄπλων ὑπὲρ προσταγμάτων καὶ πάσης ἔτέρας αὐτίας νομίσματα ξ.

TITULUS I'.

Περὶ τοῦ πραιτώρος Θράκης.

α'. Συνοιδαμεν μίαν ὀρχήν επὶ τῆς Θράκης ἐγκαταστῆσαι, καὶ τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ὀρχήν πραιτώρο

⁴⁾ Cod. Coisl. πρόξεν.

gloriosissimi sacro nostro Praetorio Praefecti, tum etiam gloriosissimus Quaestor, uti a maioribus traditum est: quoniam magis civilis factus est magistratus, legibus admixtus, quas ipsis etiam armis impetrare volumus.

VI. Secundum legem vero nuper a nobis latam *No. 25.* quaecunque causa quingentorum solidorum summam *cap. 6.* non excedit in provincia eius, et deinde appellazione a iudice interposita devolvitur, illam non Pacatianae Phrygiae iudex, sicut antea diximus, sed ipse audiet: sive ex delegatione nostra, sive a quadam ex gloriosissimis nostris iudicibus causa alieni commissa sit, modo spectabilis non sit, propter rationes, quas in constitutione nuper de appellationibus lata scripsimus. Et vel ea re illustris erit, quod sacrum auditorium habiturus et causae non amplius, ut olim, hue mittendae finem impositorus sit, ne ob exiguae occasiones ea res magnorum damnorum causam subditis nostris praebeat. Haec vero et nos ei nota faciemus. Curae enim fuit potentiae nostrae, ut non solum signa magistratum per codicilos ita dietos, qualia spectabilibus Praesidibus data sunt, illi traderentur, sed etiam ex iussionibus Imperialibus, quae mandata Principis veteres Imperatores et legislatores vocarunt: quas nos conseripsimus et in sacro nostro latcreculo deponi iussimus, ut semper inde cum codicillis magistratibus dentur, atque hi quidem magistratum illis conferant, illae vero mores eorum componant. Ex descriptione autem sacrae huic subiecta manifestum est, quid illi pro imperii signis praestandum, et tum ipsi, tum Assessori, quique circa eum sunt, subministrandum sit. Si vero quosdam vicinarum provinciarum Praesides circa tributa negligentes invenias, non alium emittes, sed ipsis spectabilibus Praesidibus negotium dabis, ut ipsi vicinis Praesidibus, si desides sint, immineant, atque efficiant, ut illa omni modo inferant.

VII. Hanc igitur legem nos quidem saerarum *No. 25.* Epit. constitutionum libro inserendam curavimus: tu ipse vero, ubi eam acceperis, omnia secundum eam, quae immortalem beneficii nostri memoriam praebitura est, peragas. Praetori Lycaoniae praebenda sunt: ipsi quidem pro annonis et capitulationibus et reliquo solatio solidi trecenti: Assessori eius solidi LXX.: Cohorti eius auri librae II. Pro symbolis vero eum haec praestare oportet: spectabilibus Charulariis tribus sacri cubiculi solidos VIII. Primicerio clarissimorum Tribunorum notariorum et Latereculenibus solidos XXIV. Adiutori eius solidos III. Cohorti gloriosissimorum Praefectorum pro iussionibus et omni alia causa solidos LX.

TITULUS X.

De Praetore Thraciae.

I. Visum nobis est, unum magistratum in Thracia *No. 26.* *cap. 2.* constitutere eumque, qui illum suseipit, Praeto-

Ιονιστικανὸν ἐπὶ Θράκης καλεῖσθαι, καθῆσθαι δὲ αὐτῷ παρ' ἡμῶν ἔσται, καθίσιλλοι φοιτῶντες ἐντεῦθεν κατέτε τὸ τῶν λοιπῶν περιβλέπτων ἀρχόντων σχῆμα, καὶ τινες καὶ ὑποθῆκαι βασιλικὰ τὸν ἕρθοντον ὑφργούμενοι, καθ' ὃν διαίσθει τὴν ἀρχήν, ἀπερούσι ποδὸς ἡμῶν παραγγέλματα βασιλικὰ ἐκάλονται· μερῷ ἀν ἐπὶ τὴν κάραν ἐξιέντες οἱ τὰς ἀρχὰς διακληρούμενοι τὸ πρωτέοντον ἐκεῖθεν ἐλάμβανον, καὶ τὸ πρᾶγμα προνυχώσει καλᾶς, καὶ ἣν τοὺς πρωτάροις ἐνενδοκομεῖν ἐπὶ πολλῶν τῆς ἡμετέος [πολιτείας]^{e)} ἐθρῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἐσπερίων, ἀπ' ἀν Ῥωμαῖοι προελθόντες τὴν ἀρχὴν ὡς εἰπεῖν δῆλην, μεσημβρίας τε καὶ τῆς ἑώρας τὰ πλεῖστα κατεπτήσαντο. δοῦς τοίνυν ἐν τῷ παρ' ἡμῶν ἔμπροσθεν εἰρημένῳ γέγονται νόμῳ περὶ τῶν ἀρχῶν, καὶ ὅποσα τῷ τῆς Πισιδίας, τῷ τε Αντιοχίας διαλεχόμεθα προάτων, περὶ τοῦ προΐκα μὲν αὐτὸν ἐντεῦθεν χειροτονεῖσθαι, προΐκα δὲ δεῖν τοῖς ὑπηρόντοις προσερέσθαι τοῖς ἡμετέοις, ἀπασίν ἔστι φανερόν. εἰς δὲλην γὰρ ἥδη τὴν ἐπίκουον ἐπεφοίτηκεν ὁ νόμος καὶ ἄπιστον ἥδη γέγονε γρωφιώτατος· ὡς δὲ καὶ δόρος ἐγγέγρωπαι, καθ' ὃν προϊκὸν ἔστι, τοὺς ἡμετέρους ἀρχοντας παραλαμβάνοντας τὰς ἀρχὰς τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀνιεροῦν τῷ Θεῷ, καὶ φυλάττειν τοὺς ἡμετέρους ὑπηρόντος ἐν ἰσότητι τε καὶ δικαιοσύνῃ, πάσης ἀπηλλαγμένους αἰσχονοερδεῖν τε καὶ δυναμεῖν καὶ κάριτος. §. α'. Ταξεῖναι δὲ αὐτὸν θεοπατέσσονα, οὐ πλείονς ἔκατον· καὶ ἔξει μὲν τὰ τῆς πολιτείας ἀρχῆς σύμβολα, ἔξει δὲ τὰ τῆς στρατιωτικῆς· καὶ πιθέσται μὲν αὐτῷ καὶ εἰς ἀποκρίσεις διὰ τὰς ἐκεῖσες δυνάμεις· ἔξει δὲ ὕδειν καὶ ἐπιτάπειν αὐταῖς, τὰ λυστελόντα τῇ πολιτείᾳ μετ' αὐτῶν ἐργάζεσθαι τε καὶ πούτειν. §. β'. Ἡδὲ τῶν περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους τῶν δημοσίων φόρων εἴς πορείας αὐτὸν τε καὶ τὴν τάξιν ὑφεται τὴν αὐτοῦ. πρωτωρούντη τε ἄπιστας ἡ τάξις κληρίσεται, τοῖς ἐκτεῦθεν στρατευμένῃ συμβόλοις, ἐκ τοῦ Θείου τῶν ἐπιστολῶν σκοτίων φοιτῶσιν, ἔξ οὖν καὶ ἡ βικαριανὴ πρώτην ἐκομίζετο τὰ τουαῦτα σύμβολα τάξις.

Nov. 26. β'. Μελήσει δὲ αὐτῷ, πρῶτον μὲν δώρων καθα-
cap. 3. φὰς φυλάττειν τὰς χεῖρας, ἐπειτα πάσαν ἰσότητα τοῖς ἡμετέρους ὑπηρόντοις ἴδιᾳ τε καὶ δημοσίᾳ τηρεῖν, δικαζομένοις τε καὶ τὰ σύμβολα πρὸς ἀλλήλους πράτιουσιν, ὡςτε στάσιν τε ἄπισταν αὐτῶν ἐξελαύνεονται· καὶ τοὺς μὲν στρατιώτας ἀεὶ ταῖς πολεμικαῖς γνηταῖσιν ἀποτελεῖν καλλίστους τε καὶ προθυμοτέρους· τοὺς ἰδιώτας δὲ ὁνθαλίζειν τῷ νόμῳ, δικιάντες τε καὶ κακονογίας ἀπάσης ἐλευθερούντες αὐτοτελῶν· ὡςτε τοὺς μὲν εἰς δικαιοσύνην, τοὺς δὲ εἰς ἀνδρόταν αὐξέσθαι, καὶ εἰς γένοιτο πολέμους κάριν ἐκδομήν, ταῦτην ὁράσται ποιεῖσθαι· τάξεως τε παρούσης ἐξατέρας, καὶ τῆς μὲν ἐπιχειρουμένης, δόποια πολιτικοῖς ταξεώτας πρέπει, τῶν δυνάμεων δὲ ἀποφασίστως τὰς πολεμικὰς^{g)} ἀνειργόντων ἐγόρδονται. §. α'. Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ τῶν δικῶν, εἴτε εἰς κορήσατα βλέποντες, εἴτε εἰς ἐγκλήματα, εἴτε εἰς δηούσιον ὄλλο, κατατονέντες καὶ δικάζειν ὁρθῶς καὶ πρὸς τοὺς ἡμετέρους νόμους καὶ πάθοντες ἐνεκεντούσθεντος, ὡςτε μηδὲ ἐκεῖθεν ἐκτρέψοντας τὸ ἡμέτερον ἐρογλεῖν καρύτος. οὐδὲ γὰρ βούλομεθα τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς καταλιμπάνοντας

rem Iustinianum Thraciae vocari: sedeat vero in Longo muro. Symbola vero a nobis accipiet, tum codicillos hinc missos secundum formam reliquorum spectabilium magistratum, tum praecepta quaedam Imperialia, modum, quo magistratus gerendus sit, explicantia, quae maiores nostri mandata Principis vocarunt: cum quibus in provinciam proficentes, qui magistratum sortiti erant, quid faciendum esset, inde colligebant: eaque res bene procedebat, et Praetores apud multas reipublicae nostrae gentes inclarescere poterant, et maxime Occidentales, a quibus Romanii profeeti totum Septentrionem, ut ita dicam, et maximam Meridiei et Orientis partem acquisiverunt. Quaeunque igitur in lege ante a nobis dicta de magistratibus scripta sunt, quaeque de Pisidiæ et Lycaoniae Praetore disservimus, eos gratis hic creandos gratis etiam subditis nostris inservire debere, omnibus manifesta sunt. In universam enim ditionem nostram haec lex iam exiit, omnibusque iam facta est notissima, in qua iuramentum etiam scriptum est, secundum quod iudices nostri magistratum suscipientes animam suam Deo consecrare, et subditos nostros in aequitate et iustitia, ab omni turpis lucri cupiditate, inimicitia et gratia liberos conservare debeant. §. 1. Cohortales vero ei servient non ultra centum: et tam civilis, quam militaris magistratus insignia habebit: aderit quoque illi ad responsum propter militum copias, quae ibi sunt. Potestatem etiam illis imperandi, quaeque reipublicae prosunt, cum illis peragendi et faciendi habebit. §. 2. Publicorum quoque tributorum exactio in illis locis ad ipsum et cohortem eius spectabit, totaque cohors Praetoriana vocabitur, symbolis hinc ex sacro epistolarum serinio accipiendis militatura, unde et Vicariana cohors olim talia symbola accipiebat.

II. Primum autem curam gerat, ut a munieribus manus abstineat, deinde ut subditis nostris privatim et publice aequum omnino se praebeat, tum litigantibus, tum contrahentibus, quo omnem seditionem ab iis amoveat. Item ut milites quidem exercitiis militibus meliores semper et alacriores reddat, paganos vero ad legem componat, atque efficiat, ut iusti et ab omni improbitate liberi sint, quo hi quidem in iustitia, illi autem in fortitudine progrediantur. Et si belli causa invasio quaedam fiat, ut eam expedite faciat: utraque cohorte praesente, et hac quidem in iis operam navante, quae civiles cohortales decent, copiis militaribus vero sine tergiversatione invasiones hostium cohibentibus. §. 1. Lites autem sive de pecunia, sive de criminis, sive de quacunque alia re, eum audire, easque recte et secundum leges nostras sine ullo affectu decidere oportet, ne quidam hinc excurrentes potentiae nostræ molesti sint. Nullus enim subditos nostros relicta provincia hue accurrere, a Provinciae Praesidibus contemtos. Nam

e) Μαρόν τεῖχος, Longus murus Thraciae, quem Plin. H. N. IV. 11. descripsit: *Oppida, Cypella, Bisantia, Macron Tichos dictum, qua a Propontide ad Melanem sinum inter duo maria porrectus murus procurrentem excludit Chersonesum.* Cf. et Pompon. Mela Lib. II. cap. 2. Ptolemaeus de Μαργῷ τεῖχει, Longo muro velut oppido ad Propontidem inter Paetien et Bisantien posito loquitur: quod tamen dubium est. Situm erat supra isthmum Chersonesi in ora Propontidis Μαργῷ τεῖχος. Cf. Cellariorum notit. orbis antiqui Lib. II. cap. 15. p. 1312. Ceterum haec verba: καθῆσθαι — τεῖχον in textu Novellæ in nostris editionibꝫ desiderantur. Ex Cod. Ms. Basil. exhiberi iam notavit Hombergius. f) πολιτεῖας deest in Cod. Coisl. Inserui e textu Novellæ, sed uncis includendum putavi. g) Cod. Coisl. male πολιτεῖας.

τὴν χώραν ἐντανθοῖ τρέχειν, ὃπο τῶν κατὰ χώραν περιφραμένους ἀρχόντων. εἰ γὰρ καὶ ὑστερον μέλλομεν ἐξ τῶν αὐτόθεν φοιτάντων ἐνοχλεῖσθαι, σπενσόμεθα πάντως τῶν ἀδικουμένων^{h)}, εἰ ταῦτα προσαγγεῖλαντες ἔτυχον τῷ τὴν ἀρχὴν ἔχοντι, καὶ εἰ μὲν μάθομεν αὐτοὺς ταῦτα μὴ προσαγγεῖλαι, σὸν ἐπιτιμήσου πάση στελοῦμεν αὐτοὺς κατὰ χώραν· εἰ δὲ οἱ μὲν προσίγγειλαν, ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν ἔχων τὴν ἐφραδύμησεν, ἢ κατ’ ἄλλην αἰτίαν οὖν ἀπέρεπτὴ τῶν νόμων ἡμελησει, τίτε ἐτί αὐτὸν τὴν πᾶσαν τρέψομεν κίνησιν. ὥσπερ γὰρ αὐτῷ δεδώκαμεν χορηγῆσαι πλέονα (φαμὲν ὅτε τὴν ἔκατέρας ἀρχῆς), καὶ ἀνθράποιν αὐτὸν ποιοβιλλόμεθα τοσούτων, οὕτως, εἰ μάθομεν αὐτὸν ἀνάζως περὶ τὴν ἀρχὴν φρεόμενον, οὔτε ἐγδώσομεν, οὔτε ἐπὶ μετρίοις στήσομεν τὴν ποιητὴν· ἀλλ’ οσον αὐτὸν εἰς ὕψος αἴρομεν εὐκοσμοῦντα, τοσοῦτον αὐτῷ παρὰ τοὺς ἡμετέρους τι ποάττοντι νόμους ἐπιτιμήσομεν. δεῖ δὲ αὐτὸν πρὸς μηδένα πιντελῶς ὑποκαταλίνεσθαι, μηδ’ ἂν εἰ τις εἴη τῶν ἐπισήμων, μηδ’ ἂν εἰ σφόδρα πλοντοίη. διὰ τοῦτο γὰρ δὴ καὶ σεμνοτέροις παραδιδόμεν τὰς τουάτυς ἀρχάς, ἵνα μὴ ὄμιδιας ἐνδιδοῖεν τοῖς ἐκ τοῦ πλοντεῖν βούλομένους ἀδικεῖν.

γ'. Ἐπιμελήσεται δὲ καὶ τῶν ἔργων ἀπάντων τῶν ἐκεῖσε, καὶ οὐ συγχωρήσει διαιρθαρήσαι οὔτε λιμένας, οὔτε τείχηⁱ⁾, οὔτε γεράρας, οὔτε ὄδονς, οὔτε τι τῶν ἄλλων· ἀλλ’ αὐτὸς ὀπόσα δυνατὸν ἐξ τῶν πολιτικῶν πόρων ἐπανορθωθῆναι παρασενεάζετω (καὶ εἰ τι τούτων μείζονος δεόμερόν ἐστιν φροντίδος, τοῦτο εἰς ἡμῖς ἀναφερεῖτω)· καὶ τοὺς λογισμοὺς γενέσθαι κατὰ τοῦτο δὴ τὸ παρ’ ἡμῶν νομοθετηθέντε. οὐδὲ γὰρ ἔτι βονλόμεθα, τινάς ἐξ τῆς ἀρχῆς, ἤσπερ ἐφέστηκε, στέλλεσθαι κατὰ χώραν, τὰς συνήθεις ταῦτας ἔχοντας ἐμπορίας, ὑδάτων τε ἀνιζητήσεις καὶ κήπων καὶ τειχῶν καὶ εἰκόνων καὶ τινῶν τουάτων, ἀπέροντας πάλαι πιντελῶς ἀνηριζόθαι συνειδομένεν. ἀλλ’ αὐτὸς μὲν κατεξετάζετω τὰ γινόμενα καὶ λόγους ὑπέκειν αὐτοὺς κατὰ τὴν θελαν ἡμῶν ποιείτω διάταξιν. §. α'. Εἰ δέ γε ἡμεῖς συνίδωμεν, ἔτερον τινα πρὸς τούτων στεῖλαι, διὰ πραγματικοῦ πρόσζομεν τέπον καὶ πρὸς τὴν σίρην, εἴπερ συνίδομεν, ὀφρῆν φερομένον. πανταχόθεν γὰρ τὸν ἡμετέρους ἀπηκόντας ἔξαρπάζοντες καὶ ἐλενθέρων ποιοῦντες βλάβης, διὰ τοῦτο καὶ ζημιάτων ὑπερίδομεν, ὡς πον καὶ αὐτὸς οἰσθα, μεγάλων, καὶ τοσαύτας συτήσεσι τοὺς τε ἀρχοντας καὶ τὰς τάξεις, τοὺς τε ἀμφ' αὐτοὺς ἐψυχαγωγήσαμεν, ὥστε μὴ δι’ ἐιδειαν τυχὸν ἢ τι τοιοῦτον ἀπέρεπτὸν τινῶν ἀπτεσθαι προμηνύτων, ἀλλ’ ἐπισήμους τε εἶναι καὶ ἐξ τῆς μεγάλης βονλῆς καὶ οὗτο φοιτᾶν ἐν τῇ χώρᾳ μετὰ τῆς τοῦ θεοῦ τε καὶ ἡμῶν μηῆμης· ὥν εἰ μὴ κατά τινα τρόπον ἐκλάθοιτο, καλλίων ἔντον διὰ πάντων ἔσται. §. β'. Εἰ δὲ ἐπατικοῦς τε καὶ πρατιωπανοῖς ἀνδράσιν οἱ πάλαι Ῥωμαῖοι τὰς ἀρχὰς ἐπέτρεπον, οὐκ ἀπὸ τρόπου καὶ ἡμεῖς πρόσζομεν, εἰ καὶ τοιούτοις αὐτάς τισι παραδόσομεν, ὀπέρον καὶ τας ἐπηροίας ἀνιστελοῦσι τῶν ἐντεῦθεν πρατόσων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις γνωμένων^{k)} καὶ τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς περιφραμένων ἱζημάτις περιβάλλειν ἀλόγους, τῆς τοιαύτης ἀνάγκης ἐκλύσειν. καὶ γὰρ διδόμεν αὐτῷ παροργίαν, καὶ ταῦτα πολωπραγμονεῦν καὶ κωλύειν καὶ εἰς ἡμῖς μηνέων· καὶ τὰ μὲν οἰκοθεν ἐπανορθοῦν, τὰ δὲ θάττον πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀναφέρειν γνῶσιν· ὥστε ἐφ’ οἷς καταδεεσθεὶ τῶν πραγμάτων εἰσίν, ἐπὶ τούτοις

si postea inde venientes nobis molesti futuri sunt, operam navabimus iniuria affectis, si haec ad eum, qui magistratum gerit, detulerint, et si quidem cognoverimus, illos haec non detulisse, graviter increpatos in provinciam remitteremus: sin vero ad eum quidem detulerint, ille autem, qui imperium habet, vel negligens fuerit, vel ex alia quadam non honesta causa leges insuper habuerit, tunc in eum omnem iram vertemus. Quemadmodum enim maiora salario (utriusque scilicet magistratus) constituimus eumque tot hominibus praefecimus, ita, si eum in magistratu indigne versari cognoverimus, neque condonabimus quicquam, neque levet poenam statuemus: sed quanto altius eum extollimus, si officio suo rite fungatur, tanto magis eum castigabimus, si contra leges nostras quid committat. Nemini vero plane eum cedere oportet, neque si in dignitate constitutus, neque si admodum dives sit. Ideo enim gravioribus etiam viris eiusmodi magistratus tradimus, ne iis, qui divitiis suis iniuriam inferre volunt, facilecedant.

III. Curam quoque geret omnium operum, quae Nov. 26. ibi sunt, neque patietur, ut vel portus, vel muri, cap. 4. vel pontes, vel viae, vel reliqua corruptantur, sed quantum fieri potest, ex civilibus redditibus ea refici (et si quid horum maiore cura indiget, id ad nos deferat) et rationes confici curabit secundum id, quod a nobis constitutum est. Nolumus enim amplius, ut quidam ex magistratu, cui praeest, in provinciammittantur, quibus consueta illa negotia committantur, aquarum nempe, hortorum, murorum, imaginum et similium rerum inspectiones, quae et olim omnino abrogari placuit: sed ipse, quae facta sunt, examinet, atque efficiat, ut illi secundum sacram nostram constitutionem rationes reddant. §. I. Si vero alium quandam ad hoc mittere nobis placuerit, id per pragmaticam sanctionem faciemus, ad tuum, si ita visum fuerit, magistratum deferendum. Nam ut ubi vis subditos nostros eripiamus et a damnis liberemus, magnas pecunias contemnimus, ut ipse nosti, atque tantis annonis tum iudices, tum cohortales, tum illos quoque, qui circa eos sunt, recreavimus, ne per egestatem forte vel aliquid tale res in honestas attingant, sed ut dignitate et ex magno Senatu sint, atque ita Dei et nostri memores in provincia versentur. Quae si nullo modo oblitiscetur, pulchrior se ipso semper futurus est. §. 2. Quodsi veteres Romani Consularibus et Praetoriis viris magistratus demandarunt, nihil absurdum et nos committemus, si eos talibus tradamus, qui et improbitatem reprimant et ab exactorum hinc in provincias tendentium subditisque nostris damna iniusta inferre conantur iniuriis eos liberent. Potestatem enim ei damus, accurate in illa inquirendi, prohibendi nobisque indicandi, quaedam etiam corrigendi, quaedam vero confessim nobis nota faciendi: ut ubi rebus gerendis impares sunt, in his voluntatis et iussionis nostrae accessione incrementum et supplementum accipient.

^{h)} Textus Novellae melius: πενσόμεθα πάντως τῶν ἀρχικουμένων. ⁱ⁾ Cod. Coisl. τείχει. Ceteram verba οὔτε ληπ. — τείχει in margine tantum Cod. addita sunt. ^{k)} Hornbergk. dicit legi in Ms. Basil. i. e. Cod. Coisl. nostro γνωμένων. Sed exemplum Haenelii γνωμάτων.

αῖτεσθαι τε καὶ ἀναπληροῦσθαι τῇ τῆς ἡμετέρας γνώμης τε καὶ κελεύσεως προσδήκη.

Nov. 26. δ'. Ταῦτα αὐτοῖς καὶ ἐν τοῖς βασιλικοῖς παραγγέλλεται. cap. 5. μασιν ὑποθησύμεθα, καὶ μετὰ τῶν συμβόλων αὐτὰ τῶν ἀρχικῶν ἐπιδώσομεν, ὡςτε μεμνημένους τῶν ὅρκων, οὓς ὑφέξουσι, καὶ τῶν ὑποθηκῶν, ὃς αὐτοῖς δώσομεν, ἥμων τε καὶ τῆς ἡμετέρας ἐννοίας¹⁾ ὁσίως τὸν οἰκεῖον κατακομεῖν βίον καὶ κυβεργᾶν τὴν ἀρχὴν μετὰ τῶν νόμων τῶν ἡμετέρων. ταῦτα ἔστιν, ἐφ' οἷς αὐτοῖς παραδίδομεν τὴν ἀρχὴν, διδόντες αὐτοῖς, ὡς εἴησται, καὶ τοῦ δικάζειν ἄπιστον ἔξονταν χοηματικῆς τε καὶ ἐγκληματικῆς καὶ πάσις ἀπλῶς ὑποθέσεοι, καὶ τὴν ἔκκλησιν τὴν αὐτοῖς ἐπιδεδομένην ἐπὶ τοὺς ἐνδοξότατονς ἥμων ἐπάρχοντας καὶ τὸν ἐνδοξότατον ἄγειν κοινωνίᾳ, κοινῇ τῆς ὑποθέσεως ἀρχομένονς κατὰ τὸ τῶν εἰς θεῖον τέμενος εἰλαγομένων δικῶν σχῆμα. εἰ δέ τις κατὰ τὸν τόπον ἔκεινος ἐφέσιμος γένοιτο δίκη τῶν πεντακοσίων ἐλάττων χοντῶν, ἢ ἐν παραπομπῆς βασιλικῆς ἡ ἀρχῆς εἴη, καὶ δὲ τὴν δίκην ἐπιτραπεῖς οὐκ εἴη περιβλέπτος δικαιοτής, τὴν ἀπ' ἐκείνων τῶν τόπων ἔκκλησιν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀκούειν αὐτὸν, ὡς ἐν θείῳ τεμένει· κοσμοῦμεν γὰρ αὐτὸν καὶ τούτῳ τὴν ἀρχὴν τῷ τρόπῳ, καὶ ὅμοιαν τιθεμεν τῷ περιβλέπτῳ κόμητον τῆς ἔω, ταῖς τε ἀνθυπατείας, τοῖς τε κόμησι Φρονγίας καὶ Γαλατίας· ὡςτε καὶ αὐτὴν εἶναι περιβλέπτον, καθάπερ ἔκειναι, καὶ ἐπὶ τούτου τοῦ σχήματος ἔκταναι· οὐδὲν τοῦδε ἥμων τοῦ νόμου τὴν τοῦ λαμπροτάτου τῆς ἐπαρχίας ὄχοντος ἐλαττοῦντος ἀρχῆν· ἀλλὰ ἐκείνον τε ἐν τοῖς ἄλλοις τῆς ἐπαρχίας τόποις πραττούσος, ἀπέρι ίδια τῶν νόμων ἐστί, τούτον τε, ἐφ' οἷς ἰδούται μέρεσι, τὴν ἐπιτεταγμένην αὐτῷ παρ' ἥμων πληροῦντος φροντίδα. §. α'. Υποτεθήσεται δὲ παρ' ἥμων καὶ ἀπογοφή τῷδε τῷ νόμῳ, λέγοντα, τί μὲν αὐτῷ προσίκει χορηγεῖν προφάσιον τῶν συμβόλων τῆς ἀρχῆς, τί δὲ κομιζεσθαι αὐτὸν τε καὶ τὸν περὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ δημοσίου κατὰ τὴν τῶν σιτήσεων πρόσφασιν· ἀπερι καὶ μόνα λαμβάνειν αὐτὸν ἐφίειν, ἀλλοίον παρτὸς κέρδον απεχομένους. διὸ τοῦτο γὰρ σεμνοτέρους ποιοῦμεν αὐτοὺς χορηγίας μετέσοιν, ἵνα καὶ αὐτὸι ταῦτην ἥμαντιν ἐπὶ τῶν ἔργων ἀντιδιδοῦντες τὴν ἀμοιβήν, τὸν ἡμετέρους ὑπηκόους διὰ πάντων περισώζοντες καὶ τῶν ὄρκων, οὓς ὑφέξουσι, μεμνημένους. τὸν δὲ δὴ παρόντα νόμον ἔξει μὲν καὶ αὐτὸι τὸ τῶν νόμων βιβλίον, καὶ δὲ σὸς δὲ θρόνος δεχόμενός τε καὶ μανθάνων διηρεκτῶς αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν φυλαττέτω τῶν ἔργων.

Nov. 26. ε'. Αἱ δὲ παρέχεσθαι τῷ πρωτάρῳ Θράκης ὑπὲρ in fin. ἀνόνων καὶ κεραλητιώνων καὶ λοιπῆς ἀναψυχῆς νομίσματα διακόσια· τῷ αὐτῷ παρέδωρ νομίσματα ἔβδομήκοντα δύο· τῇ αὐτῷ τάξει χοντίον λίτρας β'. δεῖ δὲ αὐτὸν παρέχειν προφάσιον συμβόλων οὐτως· τοῖς περιβλέπτοις χαρτονλαρίοις τρισὶ τοῦ θείου κοινούς κλείσιν νομίσματα δ'. τῷ πομικηρῷ τῶν λαμπροτάτων τριβούντων νοταρίων καὶ τοῖς οἰκειακοῖς νομίσματα κδ'. τῇ τάξει τῶν ἐνδοξότων ἕπινδρῶν ἴπερ προσταγμάτων καὶ πάσης ἔτέρας αὐτίας νομίσματα τεσσαράκοντα.

TITULOS IA'.

Περὶ τοῦ κόμητος Ἰσαυρίας.

Nov. 27. α'. Τῆς τῶν Ἰσαύρων χώρας μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν cap. 1. θεσπίζουμεν· ὡςτε αὐτὴν μὲν προνοοῦσαν τῶν δικῶν,

¹⁾ Textus Novellae ἐννοίας, φιλο πραερ Ηομεργκ, quum alias γνώμη ponit soleat. Sed nihil causae est, cur lectioem Cod. Coisl. emendes.

IV. Haec etiam in ipsis Imperialibus mandatis praeciپiemus, eaque cum symbolis magistratibus trademus, ut memores iuramentorum, quae praestabunt, et praceptorum, quae ipsis dabimus, nobis et nostra benevolentia dignam vitam transigant, et magistratum secundum leges nostras gerant. His conditionibus magistratum illis tradimus, omnem potestatem, ut dictum est, ipsis tribuentes, tam de pecuniariis, quam de criminalibus et omnibus plane causis iudicandi, atque appellationem apud ipsis interpositam ad gloriissimos Praefectos nostros et gloriissimum Quaestorem deferendi, qui una causam audiunt secundum formam causarum, quae ad sacram palatium deferuntur. Si vero in locis illis a causa quadam quingentorum aureorum minore appelletur, et ex delegatione Imperiali sive iudiciali sit, neque is, cui causa commissa est, spectabilis iudex sit, appellatio ex illis locis ad eum deferatur, eamque tanquam in sacro palatio audiat. Nam haec etiam re magistratum eius ornamus, et tam spectabili Comiti Orientis, quam Proconsulibus et Comitibus Phrygiae et Galatiae aequalem facimus: ut et ipse spectabilis sit, quemadmodum illi sunt, et hanc formam habeat. Non tamen haec lege magistratum clarissimi provinciae Praesidis imminuimus, sed faciat is in reliquis provinciae locis, quae secundum leges sunt, et in iis partibus, in quibus constitutus est, demandatum sibi a nobis munus obeat. §. I. Subiicitur vero a nobis huic etiam legi descriptio, quae tradit, quid ipsum pro symbolis magistratus praestare, quidve ipsum eosque, qui circa illum sunt, a fisco annonarum nomine accipere oporteat, quas etiam solas ipsos omni reliquo lucero abstinentes accipere permittimus. Propterea enim splendidores eos facimus maioribus annonis, ut et ipsi factis hanc nobis remunerationem praestent, atque subditos nostros semper conservent, et iuramentorum, quae praestabunt, memores sint. Hanc vero legem liber legum continebit, et sedes tua eam susceptam et cognitam servari in factis perpetuo cubarit.

V. Oportet autem Praetori Thraceiae pro annonis, capitationibus et reliquo solatio praebeti solidos CC. Assessori eius solidos LXII. Cohorti eius auri libras II. Ipsum vero pro symbolis haec praestare oportet: tribus spectabilibus Chartulariis sacri cubiculi solidos IX. Primitio clarissimorum Tribunorum notariorum et Latereculensis solidos XXIV. Cohorti gloriissimum Praefectorum pro iussionibus et reliqua omni causa solidos XL.

TITULUS XI.

De Comite Isauriae.

I. Isaurorum provinciae unum magistratum esse volumus: ut et armorum curam gerat, et publica ea-